

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

Ve znění vyhlášky č. 423/2023 Sb., s účinností dnem 1. 1. 2024 a 1.9.2024

Poslední změna - § 11, § 13 a § 14.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví podle § 29 odst. 2, § 111a odst. 3, § 112, § 121 odst. 1, § 123 odst. 5 a § 161c odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 82/2015 Sb. a zákona č. 101/2017 Sb.:

ČÁST PRVNÍ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Účastník zájmového vzdělávání

Účastníky zájmového vzdělávání jsou děti, žáci a studenti; účastníky mohou být také pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků, popřípadě další fyzické osoby.

§ 2

Výchovně vzdělávací činnost v zájmovém vzdělávání

(1) Zájmové vzdělávání se uskutečňuje

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- b) příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- c) táborovou činností a další obdobnou činností,
- d) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby, a činností vedoucích k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví,
- e) individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů,
- f) využitím otevřené nabídky spontánních činností, nebo
- g) vzdělávacími programy navazujícími na rámcové vzdělávací programy škol.

(2) Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky.

(3) Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) pravidelnou denní docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců,
- b) pravidelnou docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání, které není pravidelnou denní docházkou a které se koná po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců v období školního

vyučování pravidelně s výjimkou období školních prázdnin alespoň jednou za

1. týden v rozsahu alespoň 1 hodiny, nebo
2. 2 týdny v rozsahu alespoň 2 hodin

c) nepravidelnou a příležitostnou docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu, než je uvedeno pod písmeny a) a b).

ČÁST DRUHÁ

ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

§ 3

Typy školských zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání jsou:

- a) středisko volného času (dále jen "středisko"),
- b) školní klub (dále jen "klub"),
- c) školní družina (dále jen "družina").

Středisko

§ 4

Činnost střediska

(1) Činnost střediska se uskutečňuje ve více oblastech zájmového vzdělávání nebo se zaměřuje na konkrétní oblast zájmového vzdělávání, a to i mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání podle školského zákona¹⁾.

(2) Organizační členění střediska stanoví ředitel střediska vnitřním předpisem.

(3) Středisko může poskytovat metodickou a odbornou pomoc účastníkům zájmového vzdělávání, případně školám a školským zařízením.

(4) Středisko má tyto typy:

- a) dům dětí a mládeže, který uskutečňuje činnost ve více oblastech zájmového vzdělávání,
- b) stanice zájmových činností zaměřená na jednu oblast zájmového vzdělávání.

(5) Středisko vykonává činnost ve dnech školního vyučování. Středisko může vykonávat činnosti ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování, a to včetně školních prázdnin.

§ 5

Účastníci činnosti střediska

(1) Činnost střediska je určena pro děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky, popřípadě další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky.

(2) Činnost střediska vykonávaná formou pravidelné docházky je určena výhradně pro uchazeče, kteří nejsou přijati k pravidelné docházce do klubu, pokud činnost střediska a klubu vykonává stejná právnická osoba.

(3) Podmínkou pro přijetí uchazeče k činnosti střediska uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) nebo c) je písemná přihláška.

Klub

§ 6

Činnost klubu

(1) Klub poskytuje zájmové vzdělávání žákům jedné školy nebo několika škol.

(2) Klub vykonává činnost ve dnech školního vyučování. Klub může vykonávat činnost i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování, a to včetně školních prázdnin.

(3) Organizační členění klubu stanoví vnitřním předpisem ředitel.

(3) Činnost klubu se uskutečňuje zejména činnostmi uvedenými v § 2 odst. 1 písm. a), b) a f).

§ 7

Účastníci činnosti klubu

(1) Činnost klubu je určena přednostně pro žáky druhého stupně základní školy, žáky nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře přihlášené k pravidelné denní docházce nebo pravidelné docházce.

(2) Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy.

(3) Činnost klubu vykonávaná formou pravidelné denní docházky je určena výhradně pro uchazeče, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny, pokud činnost klubu a družiny vykonává stejná právnická osoba.

(4) Činnost klubu vykonávaná formou pravidelné docházky je určena výhradně pro uchazeče, kteří nejsou přijati k pravidelné docházce do střediska, pokud činnost klubu a střediska vykonává stejná právnická osoba.

(5) Podmínkou pro přijetí uchazeče k činnosti klubu uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) nebo c) je písemná přihláška.

Družina

§ 8

Činnost družiny

(1) Družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům jedné školy nebo několika škol, případně i dětem v přípravné třídě jedné nebo více základních škol a dětem v přípravném stupni jedné nebo více základních škol speciálních.

(2) Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitel přerušit činnost družiny v době školních prázdnin. Ředitel po projednání se zřizovatelem může po dohodě s řediteli jiných družin zprostředkovat možnost poskytování zájmového vzdělávání účastníků v jiné školní družině po dobu přerušení provozu, především v době školních prázdnin. Ředitel zveřejní na vhodném veřejně přístupném místě informaci o přerušení provozu družiny a popřípadě také informaci o možnosti a podmínkách zajištění vzdělávání v jiné družině.

(3) Vzdělávací a výchovná činnost družiny se uskutečňuje především činnostmi uvedenými v § 2 odst. 1 písm. a), b) a f).

(4) Družina umožňuje účastníkům přihlášeným k pravidelné denní docházce i odpočinkové činnosti.

§ 9

Účastníci činnosti družiny

(1) Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce.

(2) K pravidelné denní docházce lze přijímat i děti z přípravných tříd základní školy nebo přípravného stupně základní školy speciální, žáky druhého stupně základní školy, žáky nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře.

(3) Činnost družiny vykonávaná formou pravidelné denní docházky je určena výhradně pro uchazeče, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do klubu, pokud činnost družiny a klubu vykonává stejná právnická osoba.

(4) V družině se činnostmi uvedených v § 2 odst. 1 písm. b), c) a f) mohou účastnit i žáci nebo děti, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.

(5) Podmínkou pro přijetí uchazeče k činnosti družiny uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) nebo c) je písemná přihláška. Součástí přihlášky k činnosti družiny uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) je písemné sdělení o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

§ 10

Organizace a financování činnosti družiny

(1) Účastníci pravidelné denní docházky do družiny se zařazují do oddělení.

(2) Družina má nejméně 20 účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v průměru na 1 oddělení.

(3) Družina, jejíž činnost vykonává stejná právnická osoba jako činnost základní školy s třídami pouze prvního stupně, a má pouze 1 oddělení, má nejméně

- a) 5 účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v případě, že je základní škola tvořena 1 třídou,
- b) 15 účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v případě, že je základní škola tvořena 2 třídami,
- c) 18 účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v případě, že je základní škola tvořena 3 třídami.

(4) Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků.

(5) Další oddělení lze zřídit, pouze pokud na oddělení připadá v průměru více než 27 účastníků.

(6) Druhé oddělení lze zřídit i při nižším průměrném počtu účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, než je uvedeno v odstavci 2, pokud je celkový počet účastníků vyšší než 27 a počet účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, vyšší než 20. Třetí oddělení je možné zřídit i při nižším průměrném počtu účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, než je uvedeno v odstavci 2, pokud je celkový počet účastníků vyšší než 54 a počet účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, vyšší než 40.

(7) Je-li oddělení tvořeno pouze účastníky uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona, je nejnižší a nejvyšší počet účastníků v oddělení shodný s nejnižším a nejvyšším počtem žáků ve třídě zřízené pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona stanoveným jiným právním předpisem²⁾.

(8) Ředitel může provozní dobu družiny upravit podle místních podmínek. Odstavec 9 tím není dotčen.

(9) Maximální počet hodin přímé pedagogické činnosti financovaný ze státního rozpočtu v družině zřizované krajem, obcí, nebo svazkem obcí (PH_{max}) představuje pro účely této vyhlášky maximální týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti ve družině financovaný ze státního rozpočtu v závislosti na její organizační struktuře. Není-li dále stanoveno jinak, je PH_{max} stanoven v příloze této vyhlášky.

(10) Je-li průměrný počet účastníků v oddělení družiny na základě výjimky podle školského zákona nižší než počet stanovený v odstavci 2 nebo 3, snižuje se PH_{max} družiny stanovený podle přílohy připadající průměrně na každé toto oddělení poměrně podle počtu účastníků, o který je skutečný počet nižší.

(11) PH_{max} stanovený podle přílohy se v případě oddělení uvedeného v odstavci 7, kterému byla povolena výjimka z nejnižšího počtu podle školského zákona, snižuje o

- a) 0,05násobek PH_{max} podle přílohy připadajícího průměrně na každé toto oddělení, je-li průměrný počet účastníků v těchto odděleních nejmeně 5 a méně než 6,
- b) 0,1násobek PH_{max} podle přílohy připadajícího průměrně na každé toto oddělení, je-li průměrný počet účastníků v těchto odděleních nejmeně 4 a méně než 5, a
- c) 0,6násobek PH_{max} podle přílohy připadajícího průměrně na každé toto oddělení, je-li průměrný počet účastníků v těchto odděleních méně než 4.

(12) Maximální týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti zabezpečované vedle vychovatele asistentem pedagoga financovaný ze státního rozpočtu činí 15 hodin na 1 oddělení podle odstavce 7; odstavec 11 se použije obdobně.

ČÁST TŘETÍ

ÚPLATA ZA ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH ZŘIZOVANÝCH STÁTEM, KRAJEM, OBCÍ NEBO SVAZKEM OBCÍ

§ 11

Podmínky úplaty

(1) Zájmové vzdělávání je poskytováno zpravidla za úplatu.

(2) Splatnost úplaty stanoví ředitel tak, aby byla úplata splatná nejpozději před ukončením účasti v dané činnosti. Úplatu může ředitel rozdělit do více splátek.

(3) Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže

a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,

b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo

c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře

a tuto skutečnost prokáže řediteli.

Od 1.9.2024 nabude účinnosti následující odstavec:

(4) Ředitel může účastníkovi družiny nebo klubu snížit výši úplaty nebo ho od úplaty osvobodit, jestliže má nárok na přídavek na dítě podle zákona o státní sociální podpoře.

(4) Dále může být úplata snížena

a) účastníkům, kteří se účastní více než dvou činností daného školského zařízení,

b) účastníkům, kteří jsou zapsáni k pravidelné činnosti, v případě účasti v dalších činnostech daného školského zařízení.

(5) Pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz družiny po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně sníží. Ředitel informuje vhodným způsobem zákonné zástupce o výši úplaty.

(6) Pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz klubu nebo střediska po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi sníží poměrně k omezení nebo přerušení jeho vzdělávání. Úplata se nesnižuje, pokud klub nebo středisko umožní nahradit vzdělávání jiným způsobem nebo v jiném termínu ve stejném školním roce. Ředitel informuje vhodným způsobem zákonné zástupce o výši úplaty.

§ 12

Stanovení výše úplaty ve středisku

Je-li výše úplaty stanovena rozpočtem, nesmí rozpočtované příjmy na účastníka překročit rozpočtované výdaje na účastníka o více než 80 %. V ostatních případech nesmí výše úplaty překročit 180 % průměrných skutečných neinvestičních výdajů na účastníka v uplynulém

kalendářním roce ve stejné nebo obdobné činnosti. Do rozpočtovaných výdajů, popřípadě do skutečných neinvestičních výdajů se nezahrnují výdaje na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou za základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů uvedených v § 16 odst. 9 školského zákona, na učební pomůcky a rovněž výdajů na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s kvalitou vzdělávání, poskytované ze státního rozpočtu.

§ 13

Stanovení výše úplaty v klubu

~~Je-li výše úplaty stanovena rozpočtem, nesmí rozpočtované příjmy na účastníka překročit rozpočtované výdaje na účastníka o více než 50 %. V ostatních případech nesmí výše úplaty překročit 150 % průměrných skutečných neinvestičních výdajů na účastníka v uplynulém kalendářním roce ve stejné nebo obdobné činnosti. Do rozpočtovaných výdajů, popřípadě do skutečných neinvestičních výdajů se nezahrnují výdaje podle § 12 poskytované ze státního rozpočtu.~~

(1) Zřizovatel klubu stanoví výši úplaty na účastníka v klubu na období školního roku nejpozději do 30. června předcházejícího školního roku. Nestanoví-li zřizovatel výši úplaty v tomto termínu, zůstává výše úplaty na období dalšího školního roku stejná jako v předcházejícím školním roce. Ředitel informuje vhodným způsobem zákonné zástupce o výši úplaty.

(2) Měsíční výše úplaty na účastníka v klubu nesmí přesáhnout 4 % základní sazby minimální mzdy za měsíc, která je platná v době stanovení měsíční výše úplaty.

§ 14

Stanovení výše úplaty ve družině

~~Je-li výše úplaty stanovena rozpočtem, nesmí rozpočtované příjmy na účastníka překročit rozpočtované výdaje na účastníka o více než 20 %. V ostatních případech nesmí výše úplaty překročit 120 % průměrných skutečných neinvestičních výdajů na účastníka v uplynulém kalendářním roce ve stejné nebo obdobné činnosti. Do rozpočtovaných výdajů, popřípadě do skutečných neinvestičních výdajů se nezahrnují výdaje podle § 12 poskytované ze státního rozpočtu.~~

(1) Zřizovatel družiny stanoví výši úplaty na účastníka v družině na období školního roku nejpozději do 30. června předcházejícího školního roku. Nestanoví-li zřizovatel výši úplaty v tomto termínu, zůstává měsíční výše úplaty na období dalšího školního roku stejná jako v předcházejícím školním roce. Ředitel informuje vhodným způsobem zákonné zástupce o výši úplaty.

(2) Měsíční výše úplaty na účastníka v družině nesmí přesáhnout 4 % základní sazby minimální mzdy za měsíc, která je platná v době stanovení měsíční výše úplaty.

ČÁST ČTVRTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 15

(1) Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé činnosti v zájmovém vzdělávání podle § 2 odst. 1 způsob evidence účastníků.

(2) Ředitel stanoví nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků a jejich případné speciální vzdělávací potřeby, zejména s ohledem na jejich bezpečnost.

(3) Bezpečnost a ochranu zdraví účastníků při vzdělávání a akcích konaných mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání podle školského zákona¹⁾, zajišťuje právnická osoba, která vykonává činnost školského zařízení, svými zaměstnanci, vždy však nejméně jedním pedagogickým pracovníkem.

§ 16

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Vyhláška č. 432/1992 Sb., o střediscích pro volný čas dětí a mládeže.
2. Vyhláška č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.

§ 17

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministryně:

JUDr. Buzková v. r.

Příloha k vyhlášce č. 74/2005 Sb.

Maximální týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti ve školní družině zřizované krajem, obcí, nebo svazkem obcí

Celkový počet oddělení	Celkový PHmax za školní družinu
1	32,5
2	57,5
3	80,0
4	97,5
5	130,0
6	155,0
7	177,5
8	195,0

9	227,5
10	252,5
11	275,0
12	292,5
13	325,0
14	350,0
15	372,5
16	390,0
17 a více oddělení	390,0 se zvyšuje o 22,5 za každé další oddělení nad počet 16

1) § 144 odst. 1 písm. g) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

2) § 25 odst. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných